

України залишалися маловідомими для широкого читацького загалу. Лише з нагоди відзначення 100-річного ювілею від дня народження видатного діяча в Україні було проведено низку наукових конференцій. Українським Чорноморським інститутом, який був започаткований Ю. Липою на початку 1940-х років, а нині відновлений і носить його ім'я, – видано бібліографію праць Ю. Липи та літератури про нього⁷⁸⁷. Львівський національний університет імені Івана Франка підготував збірник матеріалів, який включає наукові праці про політологічний, етнопсихологічний та історіософський доробок Ю. Липи, а також містить вперше опубліковане листування Ю. Липи з А. Жуком і уже згадані «Матеріяли до бібліографії творів Юрія Липи (1917–1948)» Л. Биковського⁷⁸⁸.

У бібліографічному покажчику О. Янчука вміщено бібліографічні описи статей Ю. Липи про революційні події 1917–1921 рр., опубліковані насамперед у збірниках і періодичних виданнях міжвоєнних років: «Одеська «Січ» (За державність, Каліш, 1936, № 5); «Німці в Україні» (Новий час», Львів, 1937); «20-ліття Сімнадцятого» (Новий час, Львів, 1937, 5 квіт.); «Здобуття Арсеналу» (Новий час, Львів, 1937, 6–7 трав.); «Два роки (1917 і 1918)» (Альманах «Нового шляху» на 1938 рік. Львів, 1938); «Два Тютюнника» (Новий час, Львів, 1938, 13 квіт.–29 черв.); «Великий Дев'ятнадцятий» (Календар для всіх на 1939 рік, Львів, 1939) та ін.

У двох календарях знаменних і пам'ятних дат 2000 року, укладених НПБУ і Книжковою палатою України, представлено бібліографію найвідоміших творів Ю. Липи і літератури про нього⁷⁸⁹.

У 2009 р. з'явилася стаття В. А. Качкана «Літературно-фольклористичний дискурс Юрія Липи»⁷⁹⁰. У ній автор подає біографічну довідку Ю. Липи, аналізує його суспільно-політичну діяльність і внесок в теорію державного будівництва, а також розглядає поетичний і прозовий доробок, епістолярну спадщину видатного діяча; подає до кожного з названих напрямів перелік літератури. Це, зокрема, статті з «Енциклопедії українознавства» В. Кубійовича, «Української літературної енциклопедії». Серед дослідників – дочка Ю. Липи Марта Липа-Гуменицька, Л. ЧервATENKO, В. Марочкін, А. Кравець, О. Ровенчак та ін.

З ініціативи Українського інституту національної пам'яті ювілей Юрія Липи відзначався на державному рівні згідно з постановою Верховної Ради України про пам'ятні дати та ювілеї у 2020 році.

В'ячеслав Липинський (1882–1931). Складовою персональних досліджень є праці діячів української революції. Їх пошук може бути як складним, так і захоплюючим. Прикладом може слугувати вивчення появи бібліографічних досліджень

⁷⁸⁷ Янчук О. Бібліографія Юрія Липи: до 100-ліття від дня народження. Одеса: АстроПринт, 2000. 76 с.

⁷⁸⁸ Юрій Липа: голос доби і приклад чину : зб. наук. пр. Львів, 2001. 408 с.

⁷⁸⁹ «Господь міцним мене створив і душу дав нерозділиму»: до 100-річчя від дня народж. Ю. І. Липи. *Знаменні дати: Календар 2000* / автор-упоряд.: В. В. Патока, В. О. Кононенко, О. В. Булгак та ін. Київ: Україна, 2000. С. 116–118; Лицар слова і чину: до 100-річчя від дня народження Юрія Липи (1900–1944). *Календар знаменних і пам'ятних дат 2000* 2 кв. Київ, 2000. С. 71–74.

⁷⁹⁰ Качкан В. А. Літературно-фольклористичний дискурс Юрія Липи. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово. Фольклористика*. 2009. № 2.

В'ячеслава Казимировича Липинського – члена Української демократично-хліборобської партії, автора політичної концепції конституційної монархії в Україні, посла уряду гетьмана П. Скоропадського до Австро-Угорщини (1918 р.). Як зазначає С. Білокінь, у 1932 р. в еміграції перший бібліографічний покажчик на честь В. Липинського підготувала А. К. Струтинська⁷⁹¹ для журналу «Дзвони» (Львів). Цей покажчик без змін передрукував у 1985 р. Є. Пеленський в «Гарвардських українознавчих студіях»⁷⁹². Як відомо, упродовж 1908–1914 рр. В. Липинський співробітничав з газетою «Рада» – єдиним щоденним громадсько-політичним, соціально-економічним і літературним українським періодичним виданням ліберального напрямку, де друкував свої публіцистичні статті, огляди (переважно під псевдонімом В. Правобережець). Бібліографічну розвідку дослідження його публікацій на сторінках «Ради» зробила А. Струтинська⁷⁹³. За її дослідженням, у цьому часописі побачили світ 13 із 17 написаних статей В. Липинського.

Значну увагу вивченню життя і діяльності В. Липинського приділяє І. Г. Передерій⁷⁹⁴. У статті «В'ячеслав Липинський як співробітник першої Української щоденної газети «Рада» (1908–1914 рр.)» висвітлено історію співробітництва В'ячеслава Липинського з часописом, глибоко проаналізовано тематику та зміст його дописів у цьому виданні⁷⁹⁵. Як додаток у тексті статті наведено укладений автором за хронологією «Бібліографічний покажчик публікацій В. Липинського у газеті «Рада» за 1908–1912 рр.» – 17 його статей та одна заява⁷⁹⁶.

На сторінках рекомендаційного бібліографічного довідника «Календар знаменних і пам'ятних дат» вміщено довідково-бібліографічні матеріали, присвячені В. К. Липинському⁷⁹⁷.

У 2007 р. з'являються відразу три бібліографічні видання з нагоди 125-річчя від дня народження В. Липинського. Це, насамперед, покажчик Дніпропетровської ОУНБ ім. Першочителів слов'янських Кирила і Мефодія – «Липинський В'ячеслав Казимирович (17.04.1882 – 14.06.1931)» (Дніпропетровськ, 2007)⁷⁹⁸, підготовлений за матеріалами Канадсько-Українського Бібліотечного Центру літератури, що існує при бібліотеці.

Біобібліографічний покажчик Публічної бібліотеки імені Лесі Українки – «В'я-

⁷⁹¹ Білокінь С. І. Довідкова книга з культурної спадщини України : метабібліогр., зміст біогр. та ін. словників тощо : робочий зошит / НАН України, Центр культуролог. студій Ін-ту історії України. Київ. 2009. С. 286.

⁷⁹² Strutyńska A. Bibliography of V. Lypyn'skyj's Works. *Harvard Ukrainian Studies*. 1985, Vol. IX, № 3/4. December. Special issue: The Political and Social Ideas of Vjačeslav Lypyn'skyj. P. 499–505.

⁷⁹³ Ibidem.

⁷⁹⁴ Передерій І. Г. Липинськознавство: сучасний стан і перспективи розвитку : зб. наук. пр.: Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. 2012. № 20. С. 24–46.

⁷⁹⁵ Передерій І. Г. В'ячеслав Липинський як співробітник першої української щоденної газети «Рада» (1908–1914 рр.). *Український історичний журнал*. 2011. № 1. С. 71–90.

⁷⁹⁶ Там само. С. 73.

⁷⁹⁷ Журавлиний клич Вітчизни: до 115-річчя від дня народж. В. К. Липинського. *Календар знаменних і пам'ятних дат*. '97. 2 кв. С. 29–34; Рожнятовська О. А. Журавлиний клич Вітчизни: до 125-річчя від дня народж. В. К. Липинського (1882–1931) / *Календар знаменних і пам'ятних дат*. 2007. № 2, 2 кв. С. 39–45.

⁷⁹⁸ Липинський В'ячеслав Казимирович (17.04.1882–14.06.1931): до 125-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / Дніпропетр. універс. обл., наук. б-ка ; упоряд. Н. Білова. Дніпропетровськ, 2007. 12 с.

чеслав Липинський: постать на тлі доби (1882–1931)» (Київ, 2007)⁷⁹⁹ вийшов у серії «Видатні історики України». До нього включено 160 бібліографічних записів, серед яких – твори відомого вченого, політика і дипломата, а також література про його життя і діяльність.

Третій покажчик – «*Ідеолог українського консерватизму*», оприлюднений дослідниками Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського в електронному вигляді.

Певним чином стимулювала підготовку наукових праць про В. Липинського і відповідно бібліографічних покажчиків постановою Верховної Ради України від 14 березня 2012 р. № 4517-VI «Про відзначення 130-річчя з дня народження В'ячеслава Казимировича Липинського»⁸⁰⁰.

У 2012 р. до 130-річчя від дня народження В. Липинського з'явилося ще два покажчики: «Я хочу, щоб була Україна» (Луцьк, 2012)⁸⁰¹, укладений фахівцями бібліотеки Волинського національного університету (ВНУ) імені Лесі Українки, та «*Добрий дипломат, справжній державний муж, великий український патріот*»⁸⁰² (Запоріжжя, 2012) – бібліографами ЗНУ.

Видання бібліотеки ВНУ невелике за розміром – 106 бібліографічних записів, підготовлене на матеріалах з власних фондів книгозбірні, містить, за окремими винятками, сучасну літературу та має логічно побудовану структуру, що відображає основні напрями наукової та суспільно-політичної діяльності видатної людини: «Науково-теоретична спадщина В. Липинського», «Він був поляком за національністю і українцем – за духом: шрихи до портрету», «Концепція національного відродження української державності В'ячеслава Липинського» та «В'ячеслав Липинський і Волинь».

До видання бібліотеки ЗНУ ввійшли статті з періодичних видань, наукових збірників, книги, які представлено у розділах: «Керівні та законодавчі матеріали», «Твори Липинського у фондах Наукової бібліотеки ЗНУ», «Життєвий шлях та діяльність Липинського», а також «Електронні ресурси». Всього 122 бібліографічні записи.

Нестор Махно (1888–1934). Тільки в період незалежності України побачили світ персональні покажчики на честь Нестора Івановича Махна – провідника наймасовішого у ХХ ст. селянського повстанського руху, який в революційні роки набув найбільшого розмаху на Запорізьких теренах південно-східних і центральних регіонів України, а також у південних губерніях Росії, а тому за своїм характером мав багато спільного з українським козацтвом і гайдамацьким рухом. Н. Махна називають

⁷⁹⁹ В'ячеслав Липинський: постать на тлі доби (1882–1931): бібліогр. покажч. літ. / Публ. б-ка ім. Лесі Українки; уклад. Л. П. Яременко. Київ, 2007. 27 с. (Видатні історики України ; вип. 5).

⁸⁰⁰ Про відзначення 130-річчя з дня народження В'ячеслава Казимировича Липинського : постановою Верхов. Ради України від 14 берез. 2012 р. № 4517-VI. *Голос України*. 2012. 23 берез. С. 5.

⁸⁰¹ «Я хочу, щоб була Україна...» (до 130-річчя від дня народж. В'ячеслава Липинського) : бібліогр. покажч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки; Бібліотека; уклад. Л. Дейнека. Луцьк, 2012. 20 с. URL: <http://194.44.187.2/eljourn/1/lyrinskyj.pdf>

⁸⁰² «Добрий дипломат, справжній державний муж, великий український патріот»: до 130-річчя від дня народж. В'ячеслава Казимировича Липинського : бібліогр. покажч. / уклад. Е. А. Черкасова, відп. за вип. В. О. Герасимова ; Запоріж. нац. ун. Запоріжжя: ЗНУ, 2012. 12 с. URL: <http://biography.nbu.gov.ua/data/data/bibliogr/3099.pdf>